

EL PROPIETARI DESPRÉS DE L'INCENDI FORESTAL

Josep Ma Vila d'Abadal¹

RESUM

Des de la posició dels propietaris forestals, la ponència repassa un conjunt d'aspectes que incideixen en el necessari sosteniment del bosc o de la seva recuperació, si aquest ha estat destruït. S'insisteix especialment en la planificació a llarg termini, els ajuts públics, la fiscalitat i la industrialització de la fusta. Així mateix, s'ofereix el Centre de la Propietat Forestal com a instrument per a articular la política forestal a Catalunya.

RESUMEN

Desde la posición de los propietarios forestales, la ponencia repasa un conjunto de aspectos que inciden en el necesario sostenimiento del bosque o de su recuperación si éste ha sido destruido. Se insiste, especialmente, en la planificación a largo plazo, las subvenciones, la fiscalidad y la industrialización de la madera. Asimismo se ofrece el Centro de la Propiedad Forestal como instrumento para articular la política forestal en Cataluña.

SUMMARY

From the position of the forest landowners several aspects are reviewed that affect the maintenance of forest or their recovery if they have been destroyed. The forest owners insist especially in developing a long term planning, in some assistance from the authorities, in a good regulation of taxes and the industrialisation of wood. The Forest Owners' Center (Centre de la Propietat Forestal) offers its services for the organisation of a suitable Forest Policy in Catalonia.

1. President del Centre de la Propietat Forestal.

Aquests dies s'ha parlat molt dels incendis forestals i bàsicament s'ha valorat aquesta pèrdua pel seu valor econòmic global, per les pèrdues ambientals, per les pèrdues socials, de paisatge, etc., però ningú no ha fet esment d'una pèrdua molt important per al propietari forestal i és que en aquests dies s'han perdut anys de gestió forestal, del propietari forestal, cosa que cal posar de manifest en primer lloc.

Al propietari forestal quan se l'hi ha cremat la finca cal que en plantegi una nova gestió forestal. Des del Centre de la Propietat Forestal s'està donant suport a tots els propietaris forestals que li demanen ajuda per a la gestió forestal de la seva finca cremada.

Per tirar endavant les finques forestals cal, en primer lloc, reconèixer la valua del propietari forestal, i en segon lloc, se li ha de donar una política forestal segura i amb futur que li marqui les línies a seguir.

Amb aquestes dues premisses es podrà plantejar al propietari què fer a la seva finca, reconeixent-li que és el gestor de la seva finca i que té dret a decidir sobre el que farà de la seva finca perquè ell és l'hereu d'una gestió feta fins avui dia de la qual tots en gaudim gratuïtament fins ara.

Tots els propietaris forestals de Catalunya treballen gratuïtament per a la societat amb la gestió de les seves finques, atesa la baixa rendibilitat d'aquestes. Cal mantenir aquest capital humà i aquestes ganes de conservar i recuperar el país. Anteriorment, també hi ha hagut incendis forestals i els propietaris han vetllat per a la recuperació de les seves finques sense potser tants ajuts com enguany i així, cal reconèixer-ho.

El Centre de la Propietat Forestal fa tres anys que actua col·laborant amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i incentiva per fer política forestal. En primer lloc, el bosc ha de ser rendible com a base única perquè persisteixi i si no és així se l'ha d'ajudar per tal que ho sigui perquè sinó s'abandonarà. Podria entrar la gestió pública,

però aquesta també té problemes, és més cara que la privada, ja que necessita d'una planificació costosa, i està sotmesa a directrius polítiques canviants més fortament que la privada.

Ja hi ha el Pla General de Política Forestal amb el qual hi ha un compromís quant a normativa i a aportacions econòmiques en forma de subvencions als boscos privats i d'inversions als públics.

El PEIN també afecta el territori forestal, ja que és un 20 % del territori de Catalunya, però gairebé un 50 % de la superfície forestal arbrada de Catalunya. El PEIN té importància en el seu paper per a les polítiques de conservació del medi i de fixació de la població local al territori.

També hi ha un Decret d'ajut per a les tasques silvícoles, amb què s'ajuda a que les finques forestals en el futur siguin rendibles. Aquest decret és just, atès que amb la gestió forestal que està fent el propietari, a més de produir fusta, està fent conservació de sòls, ambient, biodiversitat, ús social, turisme i paisatge de forma gratuït.

Finalment, cal exposar que des de fa tres anys va nàixer oficialment el Centre de la Propietat Forestal, òrgan depenent del DARP, però que té l'avantatge que disposa de recursos econòmics i humans pagats pel DARP i que els seus òrgans de govern són independents, essent propietaris forestals, amb la qual cosa, a través del Centre de la Propietat Forestal, els propietaris poden introduir les seves demandes de forma eficaç, i així es millora la normativa i els ajuts.

Actualment, el Centre de la Propietat Forestal ofereix als seus associats assessoria tècnica i planificació.

El Centre de la Propietat Forestal es va crear amb tres objectius bàsics:

— Assessorar l'administració en temes de normativa.

— Fer extensió forestal. A aquest afecte ha fet publicacions i programes educatius.

— Incentivar l'ordenació dels nostres boscos.

Per que un propietari forestal pugui ser del Centre de la Propietat Forestal a més de tenir una finca forestal de més de 25 ha, ha de fer un Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal de la seva finca, per tant ha d'ordenar la seva finca agafant un compromís de la gestió que en farà els propers 10, 20 o 30 anys com a màxim. Aquest compromís assegura una gestió planificada. El PTGMF a més justifica el compliment de la conservació, el medi ambient, el paisatge, etc. Però en el zones cremades pot justificar l'implantació de pastures, ramaderia extensiva, agricultura, etc. És, en definitiva, un document que justifica la gestió forestal del propietari d'acord amb una planificació prèvia.

L'ingrés al Centre de la Propietat Forestal és voluntari, havent-hi actualment un gran nombre d'altres en zones cremades.

A canvi d'aquest compromís a desenvolupar una planificació del propietari forestal aprovada pel Centre de la Propietat Forestal i pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, es dona un ajut econòmic que arriba al 80 % en el cas de boscos ordenats, (en boscos sense ordenar arriba a un màxim del 60 %).

Un altre tema important que cal solventar és el que fa referència a la fiscalitat.

Actualment, les finques forestals estan sotmeses a quatre impostos:

— Impost de transmissions patrimonials. Entre 20 i 30 anys es produeix una transmissió patrimonial, mentre que es planifica per 30 anys amb torns que arriben fins a 120 anys. Per tant, si cada 30 anys s'han de treure recursos del bosc per pagar els impostos, es malmet la planificació, i no li queda cap altra alternativa al propietari que no sigui la venda de porcions de bosc.

— Seguretat Social Agrària, peonades tèdriques. Aquest impost l'han de pagar els boscos, fins i tot els cremats, cosa que és

injusta, atesa la seva baixa rendibilitat.

— Impost patrimonial.

— Impost de la Renda de les Persones Físiques.

No vull dir que els boscos no hagin de pagar impostos. S'ha de pagar la renda quan hi ha un benefici, així com una part per transmissions patrimonials. Però la part que correspon al sòl i al vol són rentes acumulades. Tot això és una guardiola hi ha d'estar exent, sobretot quan està planificat. S'ha de pagar l'impost patrimonial cada any únicament en funció del valor de sòl, no com es fa ara del valor total del sòl i del vol.

Falta un tema important pel futur que és el tema del pagament dels ajuts. Cal que es mantingui el pagament que actualment es fa d'un màxim de quatre mesos després d'acabar la gestió. Si s'estan subvencionant tasques no rentables, és precís que no s'hi afegeixin costos financers per retard en el pagament de les subvencions.

Un altre tema important és el de la indústria. Actualment, s'estan fent planificacions per obtenir fusta de qualitat de llargs torns. Per tant, cal que en el futur hi hagi una indústria a Catalunya que aprofiti aquesta fusta de qualitat que hi haurà a Catalunya.

Actualment a Catalunya hi ha 8.000 propietaris amb finques forestals superiors a 25 ha, cosa que representa el 80 % dels boscos privats a Catalunya (els quals són el 80 % del total de boscos, un 20 % són públics). Per tant, hi haurà un 60 % del territori forestal amb finques ordenades. Propietaris de menys de 25 ha se'ls demana que s'agrupin.

Finalment, esmentar la preocupació dels propietaris davant el proper debat al Parlament de Catalunya per demanar serenitat i que per arribar a conclusions cal escoltar a totes les parts implicades i al mateix temps proposar la celebració d'un 2n. Congrés Forestal Català on tothom, inclosa la societat civil, pugui dir el seu parer sobre el futur dels boscos de Catalunya.